Repertorium ſiue tabula per numeros ⁊ folia ſignata Conſiliorum conſumatiſſimi doctoris domini Franciſci zabarelle Cardinalis. Anno dñi. M.cccccxv.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SALAMANCA

Num. 49. Caj. 1. num. 26. 25

Tabula.

¶ Tabula seu Repertorium super isto preclarissimo volumine consiliorum Reverendissimi in xpo patri dñi Francisci de zabarellis Paduani Cardinalis Florentini nuncupati Iurisconsulti optimi Sancte Romane ecclesie columne preclare. Incipit feliciter.

Abbas.

Abbatie sunt reservate sedi apostolice. consi.v.nu.4. fo.1.

¶ Abbas ex monachis nõ põt sibi per propositum d.cõsi.nu.3.z consi.vi.v.vi.petit rc.nu.5. fo.2.

¶ Abbas an z qñ teneatur soluere debita contracta p. predecessorẽ vel sede vacante ibidẽ nu.5.6.

¶ Abbatissarum confirmatio ad Cardinalem protectorem pertinet consilio.xvij.numero.1. fo.6.

¶ Ad abbatem z abbatissam pertinet dispositio rerum omnium monasterij z exercitium cust.... seu iurium monaci z monialis dicto consilio colum.ij.numero.9.

¶ Abbatisse electio ad conventum pertinet monialium.d. cõsilio col.iiij.ver.electio tamen rc.numero.23.

¶ Abbas vel abbatissa testari vel donare et causa mortis non.posst d.consi.col.iij.ver.preterea ad idem nu.25.

¶ Visitatores exemptorum põt ex causa legitima suspendere abbatem z abbatissam.d.consi.xvij.circa fi.nu.24.

¶ Donare predium sue mense an z qñ possit abbas alteri monasterio consi.xlvij.ad qõ regulariter rc.nu.5. fo.39.

¶ Curam animarum cõmittere vel dic.re cure commissionem prescribere an z qualiter possit abbas cõsi.xlvij.nu.6. fo.39.

¶ Abbatum exemptorum confirmatio ad quem non pertinet. Sed ad legatum consi.lxv.col.ij.nu.4. fo.39.

¶ Constitutio loquens de abbate puta qp bona mobilia abbatum decedentium pertineant ad papã rc. an habeat locum in abbate privato z deposito consi.lxxvi.per totum. fo.36.

¶ Abbas privatus z depositus an remaneat monachus z subsit abbati eius successori an remaneat simplex presbyter z subsit episcopo z quis ei succedat ibidem.per totum.

¶ Unionem facere non possunt abbates in ver.unio.

¶ De imobilibus sue ecclesie exempte non põt abbas cũ cõsensu monachorum disponere sine cõsensu Pape cui imediate subest consil.cxviij.circa fi.ver.sed nec nocet nu.18. fo.55.

Absolutio.

¶ Absolutio a iuramento illicito an z quando requiratur z a quo fieri debet consi.xxxv.col.ij.nu.3.z seq. fo.16.

¶ Absolutio a iuramento facta absente eo qui absoluitur z absente etiam adversario cuius interest an valeat ibidem nu.5.z seq.

¶ A sententia suspensionis vel interdicti absolui potest etiam absens ibidem numero.6.

¶ Forma certa non traditur in absoluendo quẽq a iuramento ibidem in.ij.colum.numero.6.

¶ Absoluere ab huiusmodi iuramento an possit capitulum vacante sede ibidem ver.ad secũ prin.dubium numero.7.

¶ Clericos propter risam excommunicatos an possit episcopus absoluere in ver.excommunicatio.

¶ Absolutio ab excommunicatione ad legatum pertinet consilio lxv.colum.ij.ver.videtur autem numero.4. fo.39.

¶ Absoluere an z quando debeat vel possit iudex a petitione an vero ab observatione iudicij consilio.lxx.colum.ij.circa fi.versi.z quia numero.40. fo.32.

¶ Suspensus donec satisfaciat an intelligatur ipso iure absolutus an vero requiratur alia absolutio in ver.suspensio.

¶ An teneat absolutio facta ab ecclesia errante claue consil.cxlij. colum.j. fo.72.

Absens.

¶ Privilegium etiam absenti conferri potest in ver. privilegium.

¶ Donatur etiam absenti in ver.donatio.

¶ Investitur etiam absens de beneficio in ver.investitura.

¶ A sententia suspensionis vel interdicti absoluitur etiam absens in ver.absolutio.

¶ Absentes ex iusta causa et in servitio pape non comprehendit constitutio que fit contra absentes consilio.xliiij. colum.j.versic. item constitutio.rc.numero.5. fo.18.

¶ Absentia longa z iuxta equiparatur consilio.liiij. colum.ij.ver. ad quartum numero.6. fo.23.

¶ Absens ex iusta cã excusatur a non soluendo canone.consi.xcij. col.v.ver.item ex illis verbis numero.12. fo.43.

¶ Dispensare an possit episcopus vel prelatus inferior super absentia z qualiter consilio.cxxx.numero.2. fo.61.

¶ Absentia causa studiorum est causa probabilis.rc.vidẽ.

Acceptatio.

¶ Acceptare pro parte an quis possit vel acceptare in totum.z qd si quis dissimulat acceptare consilio.xcij.colum.v.ver.item ex illis verbis z.j.in ver.confessio.numero.12. fo.43.

¶ De acceptatione beneficij.j.mensem in ver.beneficium.

¶ An sufficiat generalis acceptatio an requiratur specialis quo ad hoc ut incipiat currere mensis datus ad faciendum sibi conferri in verbo mensis.

¶ Generalis acceptatio in quo differat ab acceptatione facta in specie ibidem.

¶ Acceptare beneficium an possit quis sub cõditione si sibi de iure debeatur vel alias consi.ciij.col.iij.in ver.ad secũ nu.20. fo.48.

¶ Excommunicatus qualiter possit acceptare ibi.nu.20.

¶ Acceptatio facta.j.mensem an valeat nõ obstante qp sint alij priores in data.ibidem.z consi.cv.per totum nu.2.z seq. fo.49.

¶ Acceptatio quid sit consi.cv.col.v. in fi.ver.ad tertium. z differt a collatione.et ibi.nu.33.fo.50.z numero.35.

¶ Acceptatio ad sui comodum alicuius ... tertij invalidum non potest postea similiter ad aliud comodum suum improbare consilio.cxxiij.numero.5. fo.58.

¶ Acceptare an possit quis etiam ecclesia pro parte pro se faciente z non pro parte contra se faciente consi.cxxiij.colum.iii.versi. ad tertium numero.5.fo.58.z consi.37.numero.9. fo.17.

Accrescere.

¶ Ius accrescendi an habeat locum inter successores particulares coniunctos coniunctione legali consi.xv.col.ij. ubi pulchre limitat dictum Bar.in.l.pater filium.ff.de inoffi.testa.

Accessorium.

¶ Quandoqz per viã accessori cõceditur qp nõ principaliter.

¶ Ex accessorio non infertur principale. secus econtra consilio cviij.numero.3. fo.51.

Actio.

¶ An z qñ actio cõputetur inter mobilia vel imobilia. an vero sit tertia spẽs de per se consi.lxxij.col.j.nu.1.z seq. fo.33.

¶ Actio quod metus causa an z quando tollatur prescriptione z qua in verbo metus.

Actor.

¶ Quando onus incũbit actori etiã si reus nihil doceat an debeat absolui consi.xcj.nume.1. fo.42.

¶ Actor ignoranter agens contra edictum vel statutum penale an excusetur z qualiter consi.xciiij.nu.1.z seq. fo.44.

Actus.

¶ Actus ẽt spiritualis sub conditione factus nõ impleta cõditione non tenet consi.xvij.col.iij.in prin.nu.18. fo.7.

¶ Acta iudicij an iudex per se scribere possit consilio.xxv. colum. ij.in fine numero.13. fo.9.

¶ Actus agitatus per non habentem potestatem est nullus. consilio.xxix.colum.ij.numero.5. fo.10.

¶ Actus iudicis tunc est maxime validus quando iudex regulariter ius dicatur consilio colum.iiij.numero.21.

¶ Qui potest facere actum ut dominus z ut non dominus in dubio censetur facere ut dñs consi.xxxvij.in.ij.col.nu.1.in fi. fo.17.

¶ Qui quis censetur fecisse eo mõ qp est sibi utilius ibidem nu.2.

¶ Actibus iudicialibus etiã sine testibus fides adhibetur. secus in alijs scripturis notariorum consilio.xlj.numero.2. fo.18.

¶ Acta ex publico archivio sumpta an z quando fidem faciant in ver.archivium consi.lxxij.numero.16. fo.34.

¶ In actu requirit clausulo quando de eo fieri debet scriptura consilio.lxxij.col.iij.ver.ad tertium nume.14.15.16. fo.34.

¶ In actis non constare z non apparere perinde est acsi in veritate non esset consilio.lxxxvi.numero.4. fo.39.

¶ Actus factus ab inhabili non convalidatur ex superveniente potestate consilio.cv.numero.9.18.

¶ Actus invalidus rõne alicuius impedimenti an z qñ cessante impedimento actus reconvalescat consilio.cv.colum.iij.nu.18.

¶ Actus gestus tempore incongruo an z quando valide incongruitate cessante z quando ibidem numero.9.18.19.23.

¶ Actus semel utiliter gestus non retractatur licet deveniat ad casum a quo incipere non potuit ibidem. fo.29.

Aditio.

¶ An z quando dicatur aditio hereditatis z ex quibus actibus inducatur aditio. z an in aditione requiratur animus dñi vel etiam actus extrinsecus consi.xxxvij.col.j.nu.1.z seq. fo.16.

¶ Habitans domum paternam an z quando ex hoc dicatur hereditatem adivisse ibidem numero.1.2. fo.17.

¶ Communem domũ habitans an ex hoc dicatur adire ibidẽ nu.1.2.

Administratio.

¶ Administratio post confirmationem invalidam an faciat perdere ius quesitum ex electione consi.xxx.col.ij.nu.7. fo.14.

¶ Administrare non legitime dicitur qui non confecit inventarium consilio.ii.colum.j.numero.2. fo.21.

¶ Prelatus an z qualiter capere administrationem.rc.in v.prelatus.

¶ Reuerendiſſimo in christo patri et domino domino Laurentio Cibo ſancte romane eccle. tituli ſancte Suſane presbytero Cardinali Beneuentano digniſſimo Felinus Sandeus auditor apoſtolicus felicitatem.

¶ Conſilia iſta elegātiſſima. D. Cardinalis zabarelle necnon note caſuū eiuſdē dñi Cardinalis zabarelle in fine dictoꝝ cōſilioꝝ impreſſa oīa ipſius manu ſcripta et ex eiuſdē ꝓprio exēplari ſumpta. Allegant ꝑ reuerēdū in xpō patrē Maximū. V. J. interpretē. Sacri palatij apoſtolici auditorē dñm Felinū Sandeū in ſuis admirādis cōmentis a quo exēplar habitū fuit.

¶ Franciſcus de zabarellis Cardinalis Florētinus iuris pōtificij fons et īterpres doctiſſimus. Qui poſt pla magnifice geſta in cōcilio Cōſtātiēſi obijt. Multa in pōtificio iure ſcripta reliqt. Que ab oib⁹ doctis in magno ꝑcio maximaq; hīr veneratione. adiut⁹ ſum. Tādē rogat⁹ a tua reuerēdiſſima dñatiōe. cui⁹ nu⁹ vim Impū ī me hȝ vt ea diuti⁹ latere nō ſinerē. Tradidi impſſoribus. vt nomini tuo hec editio debeat. Et hi q ex hmōi ꝯſilijs voluptatē et fructū ꝑcipient tue reuerēdiſſime dñatiōi tāti theſauri diuulgationē acceptā referāt: intelligātq; oīa nihil eē q magis cordi tuo ſit q̄ ea ſp excogitare ꝑ q̄ virtutē ſtudijs oīmes īuenent accēdātur q;. Et tā q̄ ab altero mecenate tuo extollant fauore. Vale pr cādidiſſime tui deditiſſimi Sandei vt ſoles memor.

¶ Conſilium Primum.

Excelſo ducali dominio ſuoq; Sapiēti cōſilio. Exponit reuerēdiſſimus pr dñs Petrus Cardinalis tauēſi. q cū alſs ipſe depoſitauerit in camera impſtitoꝝ vīl cōis ducatos. xvi. milia. vij. iam ſunt anni. xij. vel circa cū cōditiōe q ipſa impſtita ſcribi deberēt noīe vnius collegij ſiēdi in ciuitate bonon. xxv. ſcholariū qn dictū collegiū cōſtitutū erit. Reſeruādo ſemp libertatē ſibimet dcā impſtita cōmutādi vl trāſferēdi ad emptionē alioꝝ bonoꝝ et redditū ꝑ meliori vtilitate dicti collegij. de q̄ vtilitate an ſit vel nō credi hȝ ſimplici vbo dci. D. Car. Et hūdo ptātē diſponēdi de prode in vita ſua ꝑ libito volūtatis. ¶ Et ab ipſo tpe citra pp multiplices cāu enerſos ſibi dño Cardi. vtilius videat ad diuturniorē ꝑmanētiā et cōſeruātiā dicti collegij ipſius ꝑmutare de bon. ad ciuitatē paduanā vbi ſperat multa hēr ſubſidia. et fauores dcō collegio oportuna. Supplicat itaq; reuerēter plena fiducia. q̄tenus attēta augumētatiōe vtilitatis dicti collegij et vicinitate ciuitatis venetiaꝝ de q̄ ītēdit aliq̄s ſcholares venetos ſemp in dcō collegio cōſouere. dignet vrm dñū ſibi ꝯcedere gratioſe. q ipſius depoſitū annotatū in q̄ternis camere impſtitoꝝ itm̄ poſſit reformari. et q vbi dr de ciuitate bon. dicat exp̄ſſe de ciuitate paduana ceteris ꝑibus et cōditiōib⁹ dci
1 depoſiti in ſua remanētib⁹ firmitate. † ¶ Primo videndū eſt
an hic fuerit verus ꝯtus depoſiti cōditionalis put vba ſonant. an alius vt emptiōis vl q alius vt mutui hītis ſpālē
2 nām. † ¶ Scdō qr ſcribi dīr collegio faciēdo tūc qn ꝯſtitutū erit. Ar putaſ q̄ ſiat acq̄ſitū ſit aliqd ius alicui noīe collegij. vel ipſi cōi venetiaꝝ tanq̄ ꝑſone publice recipiēti ꝑ collegio vel cōi bon. vel vniuerſitate ſtudij vel alij. cuius ī aliquo poſſit intereſſe ꝑ his qꝫ no. ff. de ali. et ci. le. l. ſeruos per
3 hec. † ¶ Tertio an depōnēs poſſit cōmutare depoſitū. vt in ſupplicatiōe petit. Et in hoc facit dubiū illa vba. Reſeruādo rc. qr cū reſeruauerit tm̄ de cōmutatiōe huius depoſiti poſt cōſtitutū collegiū. quo ad emptiōes alioꝝ bonoꝝ vr īteria ademiſſe ſibi ptātē cōmutādi maxie quo ad id qꝫ petit
4 de nō faciēdo collegiū bononie puꝫ cōſtitutū erat. pro h̄ qr ſi h̄ ꝯtus eſt ꝯtus emptiōis ſicut dici oꝫ ꝑ no. ꝑ Inno. de vſuris in ciuitate. ſſa. n. recipiēdo aliqd vltra ſortē eēt vſura ſic ſeq̄ q cū eēt reſolutū ſub certa forma fuerit adiecta. et h̄ ſit ꝯtus vltro citroq; obligatori⁹ in aliū caſum reſolui nō
5 poterit. que rō vr valde vigēs. † In ꝯtium qr cū ea illa reſeruādo rc. referat ad tps in quo cōſtitutū erit collegiū. interim eēt ac ſi nō foret adiecta. ſed ſi adiecta nō foret videretur poſſe cōmutari. cū nullius intereſſit. maxie cōis. Venetiaꝝ. an ſiat collegiū. vel an ſiat bonon. an nō. Vnde ſaltē poſſet. D. Cardi. ius ſuū videre ſicut ſit in alijs depoſitis. Zaba. Car.

2 de arbi. c. ij. li. vj. de re. iu. c. q̄. eo. li. q̄ hoc tenent. † Sed curia romana decidit q ſtatutū vel cōſuetudo nō vȝ ꝑ qꝫ ex toto tollit iura multis rōnibus q̄ patēt in ordine deciſionū rote Ro. curie deciſio. xxi. ¶ Itē nō exp̄ſſe excludunt filie de qbus ſpālis mētio faciēda fuit. ¶ Itē in hēditate ſunt multa feuda eccleſiaſtica in qb⁹ ſtatutū nō ꝑiudicat. imo nec in alijs
3 feudis q̄ veniūt ad filios nō qr hēdes ſꝫ qr filios. † ¶ Itē lz de iure ciuili ꝑpſi poſſint facē ꝯſtōnes. ꝯtias iure ciuili. ſi tā epi vel alij īferiores pape poſſint facē ſtatuta ꝯtia iuri cano. qꝫ plene no. hoſt. de offi. archip. c. ſi. et Jo. an. i. c. ſi. de app. li.
4 vj. et eſt tex. i cle. ne romani. de ele. in ꝑn. ꝯſcientia gl. † ſtatutū ergo ferrarie q̄ ē ciuitas de tpali iuriſdictiōe eccle vt ēt ipſi fatent in duplicatiōib⁹ ſuis tā q̄ repugnās iuri cano. ſm qꝫ filius excludit ceteros agnatos. de teſta. raynuci⁹. et c. ſi pr li. vj. nō oꝫ eē validū. ¶ Rñderūt q in reb⁹ ꝓphanis et tpalibus ēt in terris eccleſie ꝑpſi pōt facē ſtatuta. ſicut alij ꝑpſi et
5 nihil aliō induxerūt. † ¶ Itē ꝑſuppoſito q ſtatutū valet dixtimus indubitatū q ad bona poſita padue venetijs in policinio q eſt ſub īperio. ¶ Itē mutine bon. et alibi nō ſe extēdebat tan q̄ extra ex territoriū cōis ferrarie per plene no. i l. cūctos per Cy. bar. et bal. C. de ſum. tri. vbi exp̄ſſe h̄ tenēt.
6 † Rñdēt q ſtatutū potuit artare ferrariēſes. ſ. d. Marchionē Nicolaū. et Magnificū. o. Tadeā tanq̄ ciuē ferrarie quo ad oīa bona vbicūq; poſita diſtinguēdo de forma vboꝝ ſtatuti et q vba hui⁹ ſtatuti erāt talia q̄ artabāt quo ad oīa. Di-
7 ximus q in tertis in ſal. l. cūctos formabat qō. † ¶ Itē q ēt quo ad bōa poſita ferrarie nō artabat Magnific⁹. o. Nico. Marchio tanq̄ vicari⁹ dñi pape. et ſic cēſet vice ei⁹ de offi. leg. ſtudui dicū ſi. de offi. vic. per totū. Rñdēt q artat tanq̄
8 ferrariēſis qr marchiones ſunt ciues ferrarie. † ¶ Itē ſicut ꝑncepe vult ſuare legē niſi aliō dicat. C. h̄ legi. l. digna vox.
9 Dixim⁹ h̄ nō obſtare qr pdis fuerūt vicarij q̄ ciues. † ¶ Itē q ēt ſi poſtea fuiſſent vicarij tñ ex q̄ erāt ſuperiores nō poterāt artari per ſtatuta ferrarie. Rñdēt q marchio hȝ duplicē perſonā tanq̄ dñs et vicari⁹ et h̄ reſpectu nō artat. ¶ Itē tanq̄ priuat⁹ reſpectu bonoꝝ. et artat. Qꝫ negauim⁹. qr offi-
10 vel dignitas quo ad oīa facit eū ſuperiorē. † ¶ Itē ad illō de ꝑncipe diximus in ꝑncipe ibi expſſum. ſꝫ c⁹ in alijs ꝑncipi-
11 bus reſpectu ſuoꝝ populoꝝ ſibi ſubditoꝝ. † ¶ Itē q l. digna vox loquit in legib⁹ īperialib⁹. ſꝫ c⁹ ſūt foret in legibus ꝑpſi Romani qb⁹ nō ligaret ꝑnceps. ita h̄ lex ꝑpſi ferrarie Marchio nō ligat. ¶ Itē ſaltē dotāda eſt dña Tha. de intē-
12 tione dñi Nico. Marchionis rc. † ¶ De hēditate dñi Opizonis diximus ad nos ꝑtinē rō eſt qr indigne obijt ex ſcdō dñi. A. ad h̄. ff. de his qb. vt indi. l. indignū hēc nō aliquim⁹
13 exp̄ſſe. † ¶ Allegāt ipſi ad validitatē ſtatuti q cōuenit. l. diuine qr numeri. xxvij. diſponit q excludant filie. ¶ Rñdim⁹
14 q l. diuina noua diſponebat q fili⁹ vel filia ſuccedēt ſine diſtinctiōe iuris illius ſi fili⁹ h̄ hēs. † ¶ Itē nō ē vex q l. Lanniq̄ dicat filiā excludi imo dicit filiā ꝯferri oib⁹ agnatis ꝑter fratres. nūc aūt tractat de agnatis et nō de fribus. Zab. Car.

¶ Conſilium Secundum.

In noīe indiuidue trinitatis amen. Circa ſtatutū de ſucceſſiōib⁹ ab inteſtato excludēs feminas. ¶ Allegatū fuit
1 pmo q nō valebat. qr nec ꝯditū vel ſi cōditū nō ſolēniter rc. vt in replicatiōib⁹. ¶ † Itē q de iure filias excludi nō poterat a lris. et qr de h̄ ſunt opi. de iure ciuili cū in ferraria dēat ſeruari ius canonicū qn diſcordāt hec iura. ꝑ h̄ de app. ſi duob⁹. et gl. de teſta. c. cū eſſe

¶ Conſilium Tertium.

¶ Dominus. P. in ſuo teſtō ordinauit q in eccleſia ꝑtatenſi vltra numerū alioꝝ capellanoꝝ eēt vnus capellanus et pro victu aſſignauit certā partē terre volēs q primus capellanus inſtituēdus eēt ſer Raynerius. quez ēt cū alio fecit hēdem vſem put hec patent in iſtō teſti ſupraſcripto. Occaſione cuius teſti dictus ſer Raynerius obtinuit dcām capellā iure ordinario deinde in eadē eccleſia ꝑtatēſi per dñū ꝑpoſitū et canonicos fuit creatus canonicus aſſignata ſibi ꝑbenda quā acceptauit. et poſtea ſimul tenuit cū dicta capella. mō queritur

dictis ſit probatũ ꝛc. ꝛ aliud non apparet de cõione pariſienſi
niſi dicta pticula lr̃e tranſmiſſa per illos de brucia que nõ facit
aliter mentionem de ſocietate vel cõione ꝛ eſt lr̃a priuata quare
ergo debz facere fidẽ quo ad alios de cõione de qua non facit mẽ
tionem. Et libri argentarioꝝ fidẽ faciũt qui ad eos publice re-
currit ꝛ dũt hẽc mandatũ a publicis ꝛ ꝙ dictis reſcribi in li-
bris ſꝫ non ꝯſtat nobis nec fit mentio in puncto. Si oſtenderent
7 libros aliud forte dicet. ¶ † Item publica documenta nõ pro-
bant niſi inter pres non quo ad extraneos. l. optimã. C. de pꝫ
den. ꝛ cõſti. ꝛ ſi dicaſ illi dixerunt alios qui decipiunt ſꝫ nõ ap-
paret nec pſupponit nec eſt viſiſe ꝙ illi de brugis dixerint illis
de Florentia ꝛc. Preterea ꝛ ſi dixiſſent debuerũt eẽ tanti alij
8 trãſcãco ꝛ hẽc ipſi lr̃as. ¶ † Preterea q̃ſio põt dici ꝙ obli-
gatione facta per illã lr̃am illis de brugis de gerendo gratiam inter
coꝝ negocia. Obligent illi oibus alijs. ¶ Nã obligarentur ex
geſtione negocioꝝ illi qui ſuſcepiſſent geſtionẽ gerẽdo nego-
cia ex geſtione ſed ꝙ obligatio inſurgat quo ad alios vigore illius
epiſtole non bñ ꝯcerno. ¶ Et conſidero multũ ꝙ ſi fuerunt ſocij.
Alia apparebunt adhuc que forte peruenient ad manus veſtras
ꝛ non dico ſine cã ꝙ aliquid ſenſi qd̓ dicam vobis iõ meo iudi-
cio melius eſt loqui cum diſtinctione ꝗ̃ ſic ſimpliciter. ¶ Et to-
ta vis ſtat in verbis illius litere que ſatis eſt nuda. videbitis
et puto quod alia ſuper materia ad manus veſtras peruenient.
Nihilominus ſi non placent ſcripta. Ero vobiſcum qua hora
vobis placebit hodie. ſub.

¶ Conſilium cliiij.

¶ Circa Imperatoris electionem queritur de pluribus.
¶ Primo quo iure principes Almanie habeant eligere. qui
ſunt Maguntinus Treuerenſis Colonienſis Archiepiſcopi.
¶ Item Marchio Brandeburgenſis Comes palatinus de
domo Bauarie. dux Saxonie. dux Boemie nunc Rex.
¶ Secundo queritur de forma electionis. ¶ Tertio ſi diſcor-
dant in electione. vel ſi non interſunt oẽs quot ſufficiunt ad ele-
ctionem. ¶ Quarto an imperiũ hz electus anī coronationem
ſuſceptam a Papa. ¶ Quinto ſi ꝯtingat ꝙ imperatore viuen-
te fiat electio de alio an teneat electio precedente ſola priuatio
ne viuentis facta per electores. non approbata per Papã niſi
1 tacite quin eꝫ expreſſe reprobauit. ¶ † Ad primũ reſpondeo ꝙ
hec queſtio preſupponit aliam de qua ſemper fuit altercatio ſal-
tem ab annis centeſimis citra. que eſt an poteſtas imperialis
ſubordinetur poteſtati Pape. ꝛ de hac primo dicendum.
2 ¶ Poteſt igitur queri an ſubordinetur ita quod vbicunꝗ de
pacto agitur poſſit Papa de crimine imperatorem corrigere. ꝛ
punire et deponendo. ¶ Et dõm ꝙ ſic vt volunt canones ꝛ
ſic receptum eſt. ¶ Nam Inno. iiij. depoſuit Fredericum ſecũ-
dum ꝛ patitum eſt ſententie de re iudica. ad apoſtolice libro. vi.
3 ¶ † Poteſt et queri an imperiũ ſubordineſ pape ita ꝙ oĩs
principatus ſit in Papa ꝛ imperator ſit vt vicarius. ꝛ ſꝫ iure nõ
poteſt probari ꝙ ſi imperator eſſet tanꝗ̃ vicarius poſſet appel-
lari de imperatore ad Papam ꝙ tñ non põt. nec inuenimus ꝙ
Papa de imperatoris ptãte ſe impediat niſi vacante imperio
de fo. compe. l. ꝛ. ſic quo ad actuale exercitium ptãtes iſte ſunt
diſtincte qd̓ bñ probatur de ma. ꝛ obe. ſolite ver. Preterea. vbi
dĩ ꝙ deus duas inſtituit dignitates que ſunt pontificalis au-
ctoritas ꝛ regalis maieſtas. ꝛ ſm hoc procedunt iura que dicũt
ꝙ hee poteſtates immediate a deo dependent ꝛ diſtincte ſunt.
4 ¶ Põt ꝛ tertio queri an imperator ſubordineſ Pape ita ꝙ
omnis poteſtas temporalium in habitu ſit Papa. ꝛ hoc volunt
canones de ma. ꝛ obe. ſolite. ¶ Et ad hunc intellectũ poſſunt
intelligi rõnes multe que ſunt ꝙ Papa habet vtrũꝗ̃ ipꝛiũ
iõ ꝙ in eo tanꝗ̃ dei vicario eſt plenitudo ptãtis ſpũalis ꝛ tpa-
lium. lꝫ quo ad tpalia ꝛ ſic ptãs in actu ꝛ exercitio eſt in impera
tore. ꝛ certis caſibus in Papa puta vacante imperio vt dixi.
5 ¶ † Hec procedunt ſm canones. ac ſm leges ciuiles forte ali-
quibus aliter videatur dõm. vñ poſt tpa ſuſcepti bapti ſmatis p
imperatorem et de iure ciuili premiſſa procedere viꝫ. Sed ve-
tuſte leges non cognouerunt ſacerdotium chriſtianorum ꝛ tunc
dicebatur oĩs ptãs eſſe in principe. ff. de ori. iur. l. ij. §. noviſſi-
me inſti. de iure natura. §. ſed ꝛ ꝙ principi. ꝛ ſꝫ per tranſlatio-
nem factam in eum a populo romano per legem regiã eam idẽ
latam ſuper ptãte regiã tranſlatas in principem per quam oĩs ro-
mani populi ptãs in eum tranſlata eſt. vt dicit. §. ſed quod prin
cipi. Vidi tñ Eneam tabulam que adhuc eſt rome in eccleſia
ſcĩ Joannis laterañ. in qua deſcripta eſt ptãs per ſenatũ ꝛ po.
Ro. tradita Veſpeſiano. ex cuius lectione conſtat non omnem
ptãtem ab initio tranſlatam fuiſſe in principem. ſed ſub certis
capitulis. ita ꝙ et poſt tranſlationem remanſit ptãs Ro. po. con
dendarum legum ꝙ vult ille. §. ſed qd̓ principi. ꝛ. §. lex qui pre-
cedit. ꝛ. ff. de legi. de quibus q̃ꝗ̃ aliter tunc fuerit poſtea ſic in-
6 uoluit ꝙ omnis ptãs eſſet in principe. ¶ † Sed Conſtantinus
monarcha quarto die ſui Bapteſmatis cũ omni ſenatu ꝛ Ro.
po. decreuit poteſtatem hanc ad romanum pontificem ſpectare
in ipſa vrbe. de electione fundamenta libro ſexto. item ꝛ in om-
nibus prouincijs occidentalibus.
7 ¶ † Item ꝛ in Italia. xcvi. di. Conſtantinus. Et ꝗ̃uis diſpute
tur de hac donatione an valuerit. tñ receptum eſt ꝙ ſic vnde in
vrbe Ro. ꝛ Italia ꝛ prouincijs occidentalibus attenta iſta do-
natione papa habet poteſtatem in temporalibus etiam in actu
ꝛ exercitio in multis tamen vt videmus aliter eſt de facto.
¶ Ex his infertur ꝙ ad papam ſpectat de imperio ſe intromit-
8 tere. ¶ † Hoc preſuppoſito ad queſitum dico ꝙ electores pre-
miſſi hanc ptãtem adepti ſunt ab eccleſia Ro. que ſicut tranſtu-
lit imperium a grecis. ita ꝛ electores conſtituit de electione. ve-
nerabilem. vbi papa recognoſcit ptãtem eligendi regem in im-
peratorem poſtmodum promouendum pertinere ad electores
memoratos de iure ꝛ antiqua conſuetudine. ꝛ ſubdit quod ad
eos ius ꝛ poteſtas huiuſmodi ab eccleſia Ro. prouenit. ſicut
tamen legitur in hyſtorijs inſtitutio ipſorum non fuit facta tem-
pore tranſlationis imperij facte a grecis: ſed poſtea tempore
Octonis tertio ꝛ vnum de primo.
9 ¶ † Ad ſcḋm de forma electionis dico ꝙ ſꝫ qd̓ preſupponit alia
an illi eligãt tanꝗ̃ collegium an tãꝗ̃ ſinguli. ꝛ ꝙ tãꝗ̃ ſinguli tꝫ
Hoſt. de ele. venerabilẽ. ꝙ tãꝗ̃ collegiũ tenuit Leopoldus in
tractatu de iuribus regni ꝛ imperij romanoꝝ. c. vi. vt refert Jo.
an. in addi. ſpe. de reſcri. preſen. §. ſ. ver. item ꝙ oportuit. ꝛ mo-
uet ꝙ illi eligunt iure pꝛi qui ꝛ ſurrogaſ alteri cẽſeſ eodẽ iu-
pꝛo ſũt Ro. per exercitiũ repñtantẽ vniuerſitatẽ po. Ro. eli
gebat. xciij. di. legimus. ꝛ ſꝫ vt ꝯſonum veritati. ¶ Quo preſup
poſito ad queſitũ dico ꝙ forma erit ea que ſeruaſ in alijs actib'
vniuerſitatum. ꝛ in ſꝫ dicit Leopoldus ꝙ illi ꝯueniunt in villa
renſis. Treuerenſis dioc. ad ſtatuendas diem electionis cõiter
faciende per ipſos in oppido frãckeforde. Forma vo ſpãlis nõ
eſt tradita vnde facta congregatione modo debito quocunꝗ
perueniatur ad maiorem numerum electio ab illo eſt rec.
10 ¶ † Ad tertium ſi diſcordant in electione patet reſponſio
ex dictis in proximo queſito in fin. quia ſtatur maiori parti ꝛ
hoc quo ad primam partem iſtius queſiti.
11 ¶ † Quo ad ſcḋm vero ſi nõ interſunt oẽs dico ꝙ ſi due ptes
ꝯuenerint quecũꝗ hñt totũ ius vniuerſitatis ſicut in alijs vniuer
ſitatibus. Hẽ ſi inter ipſos eſt ſtatutũ ad quẽ ſpectat ius voca
di alios ꝛ ille vocauerit illi qui venire noluerũt nec hñt cãm iuſtã
non veniẽdi. hñt quo ad illã actũ iuſtãtis electiõis ac ſi nõ eẽnt
de collegio de elec. cum nobis vbi de nolentibus accedere dici
tur ꝙ ſe faciunt alienos ꝛ ſic in veniẽtibus eſt omnis poteſtas.
12 ¶ † Ad quartũ quã ptãtem hz electus anī coronationẽ ſuſce-
ptam a papa dico ꝙ ꝛ ſi de ſꝫ diſputeſ. tñ receptum eſt qd̓ ele-
ctus habet plenam poteſtatem adminiſtrandi. ita etiam quod ſi
ſint duo vterꝗ adminiſtrat. de iureiur. clemen. Romani. §. pre-
ro vbi gloſ. in verbo reges. donec per papam alterius electio
fuerit approbata: quia tunc ſolus adminiſtraſ ꝛ ibi not.
13 ¶ Ad vltimum ſi viuente imperatore per electores tñ ꝛc. dico
ꝙ nunꝗ̃ ſꝫ legi per aliquem tactum ꝙ meminerim. Sed ſꝫ pen
det ex his que dicta ſunt in primo ꝛ ſcḋo dubio. Et ſalua deter
minatione ſuperioꝝ ex quo non apparet ꝙ ſub certa forma fuerit
in eos tradita ſꝫ ptãs nec tanꝗ̃ nudum miniſterium preſuppo-
nimus ꝙ in hoc ſint ſubrogati populo Romano dõm eſt ꝙ ſicut
populus Romanus ex cã poterat imperatorem deponere ſicut
dicitur factum de Nerone. qui fuit hoſtis a ſenatu iudicatus vt
eſt in hyſtorijs. ita ꝛ illi ex cauſa ſꝫ poſſunt precipue tacite ap-
probante Papa. In ſꝫ autem quia forte pendet in facto non
protendo ſermonem. paratus etiam in premiſſis acquieſcere ſen
tentie melius ſentientium. Franciſcus de zab. V. J. D.

¶ Cõſilia reſpõſiões allegatiõeſꝗ Reuerẽdiſſimi in xpo pñ dñi
D. Frãciſci de zabarellis Patauini Cardinalis Florẽtini nũ
cupati iuriſcõſulti optimi ſancte dei ꝛ eccleſie columne maxime
Ꝑpetue ex eius ꝓprio exẽplari manu ſeu ꝓpria ſcripto. Finis.

¶ Impreſſa in oppido Tridini dominij illuſtriſſimi ꝛ inuictiſſi
mi ꝛ domini domini Bonifacij Marchionis Montiſſerrati.
Impenſis domini Joannis de ferrarijs alias de Jolitis ꝛ do-
mini Girardi de zeijs predicti loci. Anno natiuitatis domini
noſtri ieſu chriſti. Mccccxij. die. xxij. Menſis Januarij.

Regiſtrum.

a b c d e f g h i k l m n A B C. Omnes ſunt terni
preter C qui eſt duernus.